

Dechové cvičení

Hlasové cvičení

Rytmické cvičení

Píseň

Hudební nauka

Poslech

Hudební výchova 2. ročník

5. prezentace

Hudební nástroje:

- **kontrabas** CD RAABE –Hudební nástroje č. 15
- **pikola** CD RAABE –Hudební nástroje č. 1
- **klarinet** CD RAABE –Hudební nástroje č. 4
- **Poslech - Nekonečná pohádka** CD – 2. ročník – SPN

Hlasové desatero

- 1) Dbej na správné držení těla.
- 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- 3) Před „použitím“ hlasivky probud’.
- 4) Prováděj hlasová cvičení.
- 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.□.

Dechové cvičení

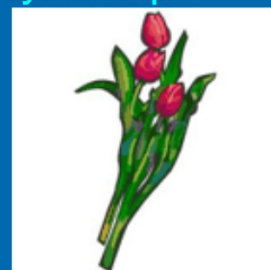
Dechové cvičení

Žáci se rovně posadí, neopírají se zády o opěradlo židle, ruce položí volně na stehna, nohy se opírají celými chodidly o zem.

Představíme si, že voníme ke kytičce-nádech nosem, výdech-při výdechu lehce vyslovíme ááách...

Děti se znovu nadechnou, zadrží dech a polohlasně nasadí na slabiku (mu, ma, mo, mi) udaný tón ve vyšší poloze (a^1 - d^2), tón držíme na 4 doby.

(asi 3 min.)

a1 (zapni zvuk)

mu (4 doby)

ma (4 doby)

mo (4 doby)

mi (4 doby)

d2 (zapni zvuk)

mu (4 doby)

ma (4 doby)

mo (4 doby)

mi (4 doby)

Hlasové cvičení

- **Nácvik hlavového tónu** – představíme si, že jsme kukačky a zakukáme si – zakukáme na tónech c^2 - a^1 :

- Při kukání otvíráme ústa (vysoce vyklenuté měkké patro a oválné napětí rtů), dbáme na to, aby děti nekřičely. Několikrát zakukáme.
- **Několikrát zahoukáme jako vlak (opět c^2 - a^1).**

Hlasové cvičení

- Kdo kukání napodobí na tónech c^2 - a^2 , kukal hlavově. Kdo zpívá níže, zpívá mluvním tónem. Vybereme tedy správné „kukačky“, které pak budou vzorem ostatním. (Učitel s mužským hlasem to nemůže dětem předvést). Postupně dosáhneme správného zakukání u všech žáků. Velmi důležitou roli pro utvoření hlavového tónu má postavení dutiny ústní s vysoce vyklenutým měkkým patrem a oválným napětím rtů, které předvedeme jako nehlasné důkladné zívnutí a následné pevné sešpulení rtů pro zakukání uvedených tónů. Od této chvíle vyžadujeme stále dovednost pečlivého *postavení dutiny ústní* pro utvoření hlavového tónu. A potom přidáme další cvik: (Zapni zvuk).

Tím jsme si kukáním připravili tónový materiál pro písničku, kterou si nyní zakukáme. První dva takty pozorně poslechni a pokus se je zaspívat. Pak si pozorně poslechni celý popěvek písně a pokus se ji celou správně zaspívat :

(Zapni zvuk).

Rytmické cvičení

- **Přečti pomocí rytmičných slabik. Potom přidej i tleskání:**

- **Pro odvážné muzikanty. A = 1. skupina dětí, B = 2. skupina dětí**

A	
B	
A	
B	

Rytmičné cvičení **Foukej, foukej, větríčku**. Čteme nejprve rytmus skupiny A na slabiky s tleskáním. Všichni říkají říkadlo a tleskají rytmus. Rozdělíme děti na dvě skupiny A, B — skupina A deklamuje říkadlo, skupina B podbarvuje „foukáním“ (poloseptem). Dbáme na to, aby jedna skupina nepřehlušila druhou. Potom se skupiny vystřídají.

Učitel rytmus vytleskává, případně použije některý rytmický nástroj (hůlky, dřevěný blok, bubínek).

Říkadlo si řekneme znovu (bez nástrojů) všichni společně. Začneme pomalu, postupně budeme zrychlovat.

Podle možnosti zopakujeme znovu, tentokrát co nejhlubším hlasem, případně co nejtajemněji.

Píseň

- Zpíváme společně: 🎵 🎵
- Pějme píseň dokola, okolo stolalala,
- Pějme píseň, dokola okolo stola.
- Pějme píseň krásně,
- nám ji začne. Pějme píseň.....
- Učitel vyvolává děti, děti vybírají známé písně ke zpěvu. Opakujeme čtyřikrát.

Hudební nástroje

➤ Kontrabas

Tak se nazývá správně ten největší a v tónech nejhlubší smyčcový nástroj. Lidově se mu říká „basa“, ale hráči na tento nástroj to slyší neradi.

KONTRABAS

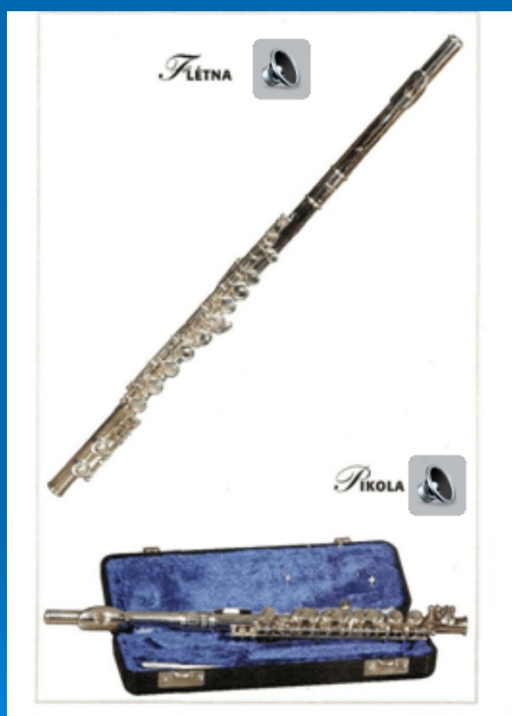
**Když se řekne basa,
rozzlobí se jako ďas:
„Dej si na mne pozor!
Mé jméno je kontrabas!“**

(CD – Hudební nástroje RAABE č.15 – 1:06)

Hudební nástroje

Píkola a flétna

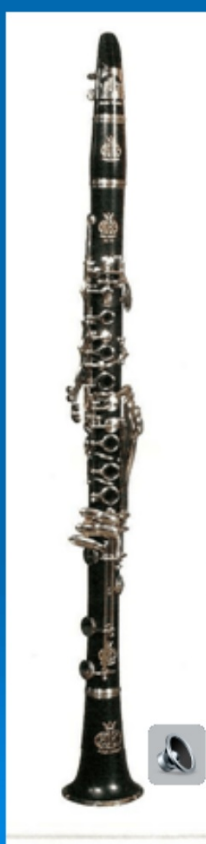
Píkola je menší a tenčí než flétna. Má tedy vyšší tóny, dokonce tak vysoké, že je nemůžeme zazpívat. Flétna má ve své hluboké poloze tóny jako dětský hlas. Tam výše nahoru už našim hlasem také nedosáhneme. Ačkoliv se jejich korpus – obal - leskne jako stříbro, řadíme je stále mezi dechové nástroje dřevěné, protože jejich předchůdkyně byly ze dřeva. Hrál se na ně už před třemi tisíci lety, jak je to vidět na obrazech ze starého Egypta.

(CD –Hudební nástroje RAABE č.1 pikola – 0:40,

č.2 flétna – 0:50)

Hudební nástroje

- **Klarinet** – v hlubokých tónech zní temně, ve vysokých tónech zní pronikavě, takže sice dokáže zahrát melodii posmutnělou, ale **nejraději hraje vesele, často také k tanci. Má většinou černou barvu a je na něm plno lesklých klapků. Horní díl, ve kterém je zasunut jeden plátek, se pěkně nazývá hubička, která se dává do úst. Pod ní je část, které se říká soudek, pod ním je ta nejdelší část s klapkami a pod ní už je zakončení klarinetu, které má tvar nálevky.**

- **KLARINET**

„Někdo tu má hlas jak med, jako sladké maliny.“

To je jistě klarinet, jenom on, on jediný.

Jak bublinky mýdlové tóny z něho letí,

Co si z pusy stébélkem vyfukují děti.

(CD –Hudební nástroje RAABE č.4 – 0:37)

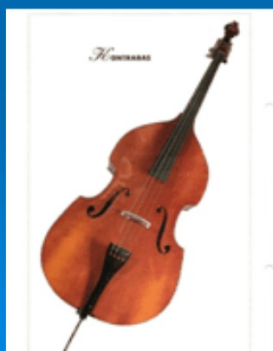
Poslech - úkol

- Poslechni si Nekonečnou pohádku z Příběhů jedné kapely. Pohádku napsal Ilja Hurník. CD – 2. ročník – SPN (5:05)

Úkoly: 1. Přiřaď názvy i zvuky ke správným hudebním nástrojům.
2. Pohádku povyprávěj.

klarinet

kontrabas

(Řešení na další straně)

pikola

Poslech - řešení

- Poslechni si Nekonečnou pohádku z Příběhů jedné kapely. Pohádku napsal Ilja Hurník. CD – 2. ročník – SPN (5:05)

Úkoly: 1. Přiřaď názvy i zvuky ke správným hudebním nástrojům.
2. Pohádku povyprávěj.

pikola

kontrabas

klarinet

Zápis do sešitu

Nekonečná pohádka - poslech.
V pohádce vystupují hudební nástroje: kontrabas, pikola
a klarinet.

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 2 – učebnice pro 2. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 2 pro 2. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 2. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Všeobecná hudební nauka – Věra Grigová. Nakladatelství Alda.
- Hudební nástroje – CD: Emil Hradecký RAABE.
- Hudební nástroje – doprovodný text a obrazový materiál k CD Hudební nástroje RAABE.

